



§ 361

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Vesa Korkkulan toivomusponnosta koskien Vuosaaren lukion hankesuunnitelmaa

HEL 2019-003404 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Vuosaaren uuden elinkaari-lukion tavoitteena on ollut luoda kaupunkitasoisesti tasavertainen, muuntojoustava ja nykyaikainen oppimisympäristö. Tilat tarjoavat mahdollisuudet yhteistyöhön ja monipuolisten työtapojen käyttöön sekä keskittymiseen, mietiskelyyn ja rauhalliseen yksilötyöhön.

Lukiossa on useita toiminnallisia alueita, joista jokaiseen tulee sekä kiinteillä että siirtoseinillä toteutettuja erikokoisten ryhmien opetukseen soveltuvia intensiivisen työn tiloja, ryhmätyötiloja sekä erityisluokkatiloja. Oppimistilanteessa ryhmiä voidaan joustavasti yhdistää ja eriyttää jotta saavutetaan toimintaympäristö, joka tarpeen mukaan tukee keskittymistä, häiriötöntä työskentelyä ja yhteisöllisyyttä. Tämä edistää tulevaisuuden taitojen kehittämistä, oppiainerajat ylittävien kokonaisuuksien hallintaa ja ymmärtämistä sekä mahdollistaa yhteisopettajuuden. Eri kokoiset ja luonteiset tilat vahvistavat opiskelijälähtöisyyttä ja opintojen henkilökohtaistamista ja lisäävät sen avulla opiskelumotivaatiota ja opintojen mielekkyyttä. Tilojen muunneltavuus mahdollistaa tilojen tehokkaan käytön sekä myös kulttuuri-, liikunta- ja muiden tilaisuuksien järjestämisen.

Koko rakennuksen akustiikkaan sekä ääneneristykseen kiinnitetään toteutusvaiheessa erityistä huomiota. Uudet oppimisympäristöt edellyttävät hyvin toimiakseen ammattitaitoista akustista suunnittelua, joka on alusta saakka ollut vaatimuksena Vuosaaren lukiohankkeessa. Avoimen oppiympäristön akustiikkasuunnittelussa otetaan huomioon erityyppiset opetus- ja oppimistilanteet. Tilojen keskinäisellä sijoittelulla sekä katon, seinien, lattioiden sekä kalusteiden vaimentavilla pinnoilla edistetään hyvän äänympäristön toteutumista. Avoimiin tiloihin suunnitellaan tekniikkavaraukset äänisuihkuille/kaiuttimille. Noin kolmanneksen tiloista toteutetaan peittoäänijärjestelmä. Erittäin hyvät akustiset olosuhteet ovat tilojen toimivuuden ja viihtyisyyden ehdoton edellytys.

Koska Vuosaaren lukiohanke toteutetaan elinkaarihankkeena, sillä on ollut vaikutuksia suunnittelun alkuvaiheen osallistamiselle. Tilasuunnit-



telun tekniset ja toiminnalliset tavoitteet ja vaatimukset tulee elinkaarihankemuodossa olla elinkaarikilpailutuksen alkaessa valmiit, jotta kaikilla kilpailutukseen osallistuvilla on tasavertaiset mahdollisuudet tuottaa tilaajan tavoitteet ja vaatimukset täyttävä kokonaisuus. Näin ollen näiden tavoitteiden ja vaatimusten kerääminen on tehty etupainotteisesti ennen varsinaisen prosessin alkua.

Vuosaaren alueen toimijoita on yhteisissä työpajoissa osallistettu tontin selvitysvaiheessa. Näihin vuonna 2017 järjestettyihin kaavoitusprosessiin mukaisiin osallistamisiin on osallistunut mm. musiikkiopisto ja alueen asukkaita.

Henkilökunnan ja opiskelijakunnan edustajien näkemyksiä toimivasta toimintaympäristöstä on kerätty 29.1.2018 olleessa työpajassa. Työpajassa kerättyjä tietoja on hyödynnetty Vuosaaren lukion toiminnallisissa tavoitteissa ja vaatimuksissa. Lisäksi valtakunnalliset määräykset ja ohjeet (esim. OPH:n ohjeet ja RT-kortit), Helsingin kaupungin tilasuunnittelulinjaukset ja uusimmat käsitykset oppimisympäristösuunnittelusta (esim. Koulusta oppimisympäristöksi, Kuuskorpi & Nevari, OPH, 2018) ovat vaikuttaneet Vuosaaren lukiohankkeen toiminnallisten tavoitteiden ja vaatimusten sisältöön.

Elinkaarikilpailutuksen luonne edellyttää kilpailutusvaiheessa asiakirjojen salassapitoa, mikä puolestaan vaikuttaa suunnittelun alkuvaiheen julkisuusasteeseen. Kilpailutusvaiheessa kaikkiin kilpailutusneuvotteluihin on kaupungin muiden edustajien lisäksi kutsuttu Vuosaaren lukion rehtori ja lukiokoulutuksen päällikkö, jotka ovat neuvotteluihin osallistuneet mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi tilajärjestelyjen toiminnallisuuden kommentointia varten on pidetty erillisiä palaveriteita Vuosaaren lukion rehtorin ja lukiolinjan päällikön kanssa, joista saadut kommentit on esitetty urakoitsijoille neuvotteluiden yhteydessä. Näiden kommenttien perusteella urakoitsijoiden suunnittelevat arkkitehdit ovat kehittäneet suunnitelmia paremmin vastaamaan käyttäjien tarpeita. Suunnitelmat ovat salassa pidettäviä sopimuksen allekirjoittamiseen saakka, millä on ollut vaikutuksia osallistamisen laajuuteen.

Vuosaaren lukion rehtori on osallistunut elinkaarikilpailutuksen pisteytykseen. Pisteytyksessä otettiin huomioon sellaiset toiminnalliset tavoitteet, joita ei oltu esitetty vaatimuksina kilpailutuksen aloitusvaiheessa ja jotka työpajassa ja rehtorin kanssa käydyissä keskusteluissa koettiin toiminnan kannalta tärkeiksi. Pisteytyksessä esille nousseet kehitystarpeet on esitetty urakoitsijoille palautteen muodossa ja ne otetaan huomioon suunnittelun edetessä.

Vuosaaren hankkeen käynnistämistapaaminen palveluntuottajan kanssa pidettiin 11.2.2019, jolloin päästiin sopimaan käyttäjäkokouksien



aloittamisesta ja hankkeen aikataulusta. Käynnistämistapaamisen yhteydessä henkilökunnalle esitettiin tämän suunnitteluvaiheen pohjat, vaikka materiaali oli vielä salassa pidettävää. Materiaali oli ensimmäistä kertaa nähtävillä henkilökunnalle laajemmin ja sen käsittelyssä korostettiin tämänhetkisen tiedon salassapitovelvoitetta ja kehittämismahdollisuuksia.

Kilpailutusvaiheen päätyttyä on käyttäjiä laajemmin osallistettu Vuosaaren lukion suunnittelussa. Tämä on toteutettu ja toteutetaan käyttäjäkokouksissa. Vuosaaren lukion rehtori päättää ketkä henkilökunnan edustajat osallistuvat käyttäjäkokouksiin. Käyttäjäkokousten tavoitteena on kehittää kilpailutusvaiheen suunnitelmaa olemassa olevassa kustannusraamissa. Käyttäjäkokouksia tullaan suunnittelun edetessä pitämään noin 15 kappaletta.

Ensimmäinen käyttäjäkokous, johon osallistui lukion rehtori ja jossa käytiin yksittäisten käyttäjäkokousten sisältöjä läpi, pidettiin 5.3.2019. Toinen käyttäjäkokous pidettiin 13.3. eli samana aamuna kuin käyttäjän käynnistämistapaaminen pidettiin iltapäivällä. YIT:ltä saatiin lupa pohjapiirustusten jakamiseen käyttäjille maanantaina 11.3.2019, jolloin pohjapiirustukset lähetettiin rehtorille jaettavaksi toiseen käyttäjäkokoukseen osallistettaville opettajille (luonnontieteet ja kuvataide). Kolmas käyttäjäkokous oli 25.3., aiheena musiikkilat, näyttämö, sali, immerssiivinen tila, makerspace ja yhteisöllinen tila. Neljäs käyttäjäkokous oli 3.4. aiheena yleiset oppimistilat ja akustiset ratkaisut sekä kulunvalvonta-alueet ja kuntalaiskäytön rajaukset. Viides käyttäjäkokous oli 22.5. aiheena tilaohjelman toteutumisen hyötyalatarkastelu, kun esitetty hyötയാalaan kuulumattomat tilat, poikkeamat tilaryhmissä, varastotilat, kulkutilat jne., kenkäsäilytysratkaisut ja lokerikot, kiintokalustepalareiden ohjelmointi, oppimistiloista mallitilakäsittely, iltakäytön ratkaisujen kehittämisen läpikäyminen. Kuudes kokous oli 11.6. aiheena TVT- ja AV-suunnittelun lähtötiedot.

Vuosaaren lukion toimintaympäristön kehittämiseksi on lisäksi haettu projektirahoitusta opetushallitukselta. Projektirahoituksella on tarkoitus palkata projektikoordinoija, joka osallistaa henkilökuntaa uuden toimintaympäristön kehittämisessä.

Jotta hanke saadaan valmiiksi elokuuksi 2021, täytyi rakennuslupaa hakea heti, kun sopimus oli allekirjoitettu, koska rakentamaan on päästävää loppukesästä 2019. Hankkeen aikataulu on edellyttänyt pikaisia päätöksiä huhtikuuhun 2019 mennessä, jotta on pysytty ja pysytään tavoiteaikataulussa. Mikäli aikatauluun tulee muutoksia, on olemassa riski, että hankkeen valmistuminen lykkääntyy.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja



13.08.2019

Asia/7

Mikko Aho

Lisätiedot

Arja Törmä, projektinjohtaja: 310 20458
arja.torma(a)hel.fi

Liitteet

1 Korkkula Vesa, toivomusponsi, Kvsto 13.3.2019 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Valtuutettu Vesa Korkkula on tehnyt 13.03.2019 seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään Vuosaaren lukion uudisrakennuksen hankesuunnitelman, kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta taata uudisrakennukseen riittävä määrä meluttomia ja seinällisiä luokkatiloja ja ottaa huomioon entistä selkeämmin opettajakunnan ja opiskelijoiden näkemykset rakennuksen sisällöllisessä suunnittelussa.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.08.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Arja Törmä, projektinjohtaja: 310 20458
arja.torma(a)hel.fi

Liitteet

1 Korkkula Vesa, toivomusponsi, Kvsto 13.3.2019 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 10
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566



13.08.2019

Asia/7

Rakennukset ja yleiset alueet
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala